

❖ عنوان پژوهش:		
محاسبه قیمت تمام‌شده خدمات سرپایی در درمان مستقیم و مقایسه آن با خدمات مشابه در درمان غیرمستقیم سازمان تامین اجتماعی		
❖ نوع پژوهش:		
کاربردی ✓	بنیادی □	توسعه‌ای □
❖ نوع خروجی حاصل از انجام پژوهش:		
طرح پژوهشی ✓	گزارش کارشناسی □	سند سیاستگذاری □

لازم به ذکر است در چارچوب پژوهشی موسسه عالی پژوهش تامین اجتماعی، منظور از طرح پژوهشی، سند سیاستگذاری و گزارش کارشناسی به شرح ذیل است:

«طرح پژوهشی»

طرح پژوهشی یکی از انواع قالب‌های تولید علمی محسوب می‌شود که منطبق با اصول علمی روش تحقیق انجام می‌شود.

«سند سیاست‌گذاری»

«سند سیاست‌گذاری»، گزارشی کوتاه، بی‌طرفانه و موجز در پاسخ به یک سؤال مشخص یا راجع به یک مسئله خاص است که استاندارد صلاحیت برای تهیه سند سیاست‌گذاری، افراد خیره هستند. این گزارش شامل سه بخش زیر می‌شود: بخش اول که به آن «خلاصه مدیریتی» خواهیم گفت، بر روی جلد گزارش، ضمن بیان مشکل در یک یا دو سطر، به ارائه راهکارهای اجرایی منطقی برای آن در حداکثر نصف صفحه می‌پردازد. بخش دوم که گزارش اصلی را تشکیل می‌دهد و در ۳ تا ۵ صفحه مطابق چارچوب تعیین‌شده تهیه می‌شود، «پیشنهادات سیاست‌گذاری» نامیده می‌شود. بخش سوم که به تحلیل دقیق موضوع و ارائه اسناد پشتیبان آن می‌پردازد، «یادداشت سیاست‌گذاری» نام دارد. هر یک از این سه بخش برای اهداف خاص و مخاطبان ویژه خود تهیه می‌شوند.

«گزارش کارشناسی»

شامل ارائه یک گزارش کامل در خصوص یک موضوع خاص موردنظر است که به یک فرد مجری با سطح صلاحیت حداقل «محقق» واگذار می‌شود تا حداکثر طی ۳ ماه، گزارش مورد نظر را منطبق با فرمت ارائه‌شده تهیه و ارائه نماید.

«تعریف سطح خرد/متوسط/کلان»

طرح خرد- طرحی است که از حیث مبلغ سه برابر حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح متوسط- طرحی است که از حیث مبلغ از معاملات خرد فراتر بوده و حداکثر ده برابر سقف حد نصاب معاملات خرد موسسه می‌باشد.

طرح کلان- طرحی است که از حیث مبلغ از سقف معاملات متوسط فراتر باشد.

❖ توصیف و بیان مسئله:

امروزه بخش درمان، در بسیاری از کشورها با تنگنایهای شدید منابع مالی روبرو است. از این رو تصمیم‌گیران و مدیران بخش سلامت و حوزه‌های مرتبط باید بتوانند منابع موجود را با کارآمدترین و مؤثرترین وجه ممکن به کار بگیرند. بدون شک استفاده مطلوب از منابع، بر کیفیت و عملکرد خدمات بهداشتی و درمانی مؤثر است و شناخت کامل این موضوعات گام مهمی به سوی تأمین عادلانه خدمات است. تصمیم‌گیری در زمینه میزان بهره‌مندی و بهره‌برداری از فعالیت‌های بهداشتی درمانی در هر سیستمی (اعم از خصوصی، دولتی و عمومی غیردولتی) می‌بایست بهینه باشد و باید بتوان با برنامه‌ریزی صحیح مطابق با روش‌های اقتصادی خدماتی مؤثر، مطلوب و موردنیاز مردم را ارائه داد. بر این اساس، ضروری است که هزینه‌های درمانی بر اساس نوع منابع فیزیکی، مالی، انسانی و انواع خدمات قابل عرضه در هر منطقه جغرافیایی تجزیه و تحلیل شوند. چنین تجزیه و تحلیلی راه‌های بهبود ارائه خدمات را میسر می‌سازد. باید مشخص شود که چه افرادی از کدام امکانات و مزایا بهره‌مند می‌شوند و پرداخت هزینه‌ها تا چه حد قادر به حل مشکلات موجود خواهد بود؟ آنچه که بر اساس قانون تأمین اجتماعی بر عهده سازمان می‌باشد، ارائه خدمات درمانی مورد نیاز بیمه‌شدگان به دو روش درمان مستقیم و غیرمستقیم است. بنابراین شروط اصلی در تصمیم‌گیری مدیران، ارائه خدمات قانونی و اجرای عدالت در توزیع منابع است به گونه‌ای که وسیع‌ترین نیازهای درمانی در گسترده‌ترین پهنه جغرافیایی، برای همه بیمه‌شدگان، به سهولت قابل دسترسی باشد. از سوی دیگر، هر یک از بیمه‌شدگان نیز حق خویش می‌دانند که بهترین و با کیفیت‌ترین خدمات را از بهترین و با تجربه‌ترین پزشکان دریافت کنند. اما، افزایش مداوم تعرفه‌ها و هزینه‌های درمانی از یک سو و افزایش تقاضای رو به افزایش خدمات بهداشتی و درمانی، محدودیت منابع و عدم بکارگیری مدیریت صحیح منابع انسانی و مادی از طرف دیگر، موجب افزایش هزینه‌های درمان سازمان تأمین اجتماعی شده است. لذا بهره‌گیری از علم اقتصاد سلامت و تجزیه و تحلیل هزینه‌ها و بررسی قیمت تمام‌شده یک واحد خدمت و مقایسه بین داده‌ها و نیز استفاده از بروندهای حاصله در جهت مدیریت بهینه هزینه‌ها، امری ضروری به نظر می‌رسد. در این گونه تجزیه و تحلیل‌ها، معمولاً انتخاب بهترین رویکرد از میان رویکردهای متعدد و متفاوت مورد نظر است و این انتخاب بر اساس نوعی اولویت‌بندی صورت خواهد پذیرفت. بنابراین رویکردی باید انتخاب شود که با میزان هزینه ثابت، حداکثر اثربخشی را به همراه داشته باشد. بدیهی است، استفاده کارآمد از تحلیل‌های مالی و اعتباری حاصل از آن و سپس ارزیابی عملکرد سازمانی موجب تسهیل در تداوم فعالیت‌ها خواهد شد و امکان به حداقل رساندن هزینه‌ها و اداره اقتصادی سازمان را فراهم می‌نماید.

مدیران سازمان، به‌منظور اتخاذ تصمیمات کارا و اثربخش، نیازمند اطلاع دقیق از هزینه‌های صورت‌گرفته در واحدهای درمانی به صورت دقیق و واقعی می‌باشند. این اطلاعات، برونداد سیستم‌های حسابداری و مالی در واحدهای درمانی است در این خصوص، بهای تمام‌شده

خدمات، ابزار مهمی برای برنامه‌ریزی کنترل و نظارت و ارزیابی این واحدها می‌باشد که جهت جلوگیری از بروز یا کاهش هزینه‌های غیرعادی محاسبه می‌گردد. به همین منظور، انجام پژوهشی با موضوع محاسبه قیمت تمام‌شده در درمانگاه‌ها و مراکز سرپایی سازمان و خدماتی که در این مراکز ارائه می‌شود، به تفکیک خدمت، ضروری می‌نماید. علاوه بر آن، ضروری است که عوامل مؤثر بر هزینه‌ها و افزایش آنها، به تفکیک هر واحد هزینه شناسایی شده و با تعرفه‌های مصوب مقایسه شود. این مقایسه و نتایج آن، برای سیاست‌گذاری توسعه درمان مستقیم بسیار مهم است.

اهداف مورد نظر برای تحقیق:

هدف اصلی

محاسبه قیمت تمام‌شده خدمات سرپایی در درمان مستقیم و مقایسه آن با خدمات مشابه در درمان غیرمستقیم سازمان
تامین اجتماعی

اهداف فرعی

۱. محاسبه قیمت تمام‌شده خدمات سرپایی در درمان مستقیم سازمان و مقایسه آن با تعرفه‌های مصوب.
۲. محاسبه بهای تمام‌شده خدمات در بخش سرپایی به تفکیک ویزیت پزشکان عمومی، متخصص، فوق تخصص و خدمات آزمایشگاهی و تصویربرداری
۳. تعیین میزان پوشش‌دهی هزینه‌ها به وسیله تعرفه‌های مصوب خدمات
۴. مقایسه قیمت تمام‌شده خدمات در بخش سرپایی درمان مستقیم و مقایسه آنها با قیمت مصوب و میزان پرداخت به این خدمات در درمان غیرمستقیم سازمان

زمینه‌های استفاده و کاربرد نتایج تحقیق (کاربست آن در سازمان تامین اجتماعی یا حوزه رفاه و تامین اجتماعی):

- سیاست‌گذاری جهت توسعه خدمات در درمان مستقیم و غیرمستقیم

محدوده مکانی و محدوده زمانی

- درمان سازمان تامین اجتماعی
- سال ۱۴۰۰

- شرح خدمات مورد انتظار:

- ارائه تعاریف

کد سند:
شماره ویرایش:

<p>– شناخت وضعیت موجود با محاسبه قیمت تمام شده در درمانگاه ها و مراکز سرپایی سازمان به تفکیک خدمت</p> <p>– مقایسه هزینه ها به تفکیک هر واحد هزینه با تعرفه های مصوب و پرداخت به این خدمات در درمان غیرمستقیم</p> <p>– بررسی عوامل مؤثر بر هزینه ها و افزایش آنها، به تفکیک هر واحد هزینه</p> <p>– استخراج معیارهای تصمیم گیری در مواردیکه که اختلاف میان قیمت تمام شده خدمات در بخش سرپایی درمان مستقیم و تعرفه های مورد عمل برای خرید خدمات از بخش دولتی یا سایر بخش ها وجود داشته باشد</p>
<p>❖ خروجی های موردانتظار :</p> <p>۱- گزارش طرح پژوهشی</p>
<p>❖ محدودیت ها و موانع احتمالی پیش رو:</p>
<p>❖ مدت زمان حدودی اجرای پروژه (ماه):</p> <p>۹ ماه</p>
<p>❖ سطح مورد نظر برای اجرای طرح: خرد   ☐   متوسط   ☒   کلان   ☐</p>